

29 september 2015

Gezinstransities vanuit het perspectief van kinderen en jongeren

De rol van jeugd- en familierechters

Christian Denoyelle en Wendy Verhaegen

Overzicht

- Schema kenmerken familierechtbank – jeugdrechtbank
- Wat beoordeelt frb – jrb?
- Hoe wordt kind betrokken bij beoordeling?
- Frb en jrb oordelen in belang van het kind – concretiseren
- Actoren bij de besluitvorming en opvolging
- Uitdagingen in de samenwerking

Afgrenzing Jeugd- en Familierechtbank

familierechtbank	jeugdrechtbank
vrijwillig, eigen initiatief	gedwongen, initiatief van O.M.
minnelijk schikken (K.M.S.) / beslechten discussies m.b.t. ouderlijk gezag, verblijf, omgangsregeling, financiële aspecten,...	opleggen van maatregelen (gedwongen hulpverlening)
gerechtelijke bemiddeling	(onrechtstreeks)
feitenversie van partijen – onderzoeksmaatregelen (M.O. Justitiehuis, kort politieel onderzoek)	advies sociale dienst (M.O., verslagen jeugdhulpverlening) of verzoeken betrokkenen, eigen onderzoek – opgelegde onderzoeksmaatregelen (oriëntatie, observatie,...)
beslissingen afhankelijk van vorderingen partijen	dynamiek door jeugdbescherming

Beoordeling Familierechter

- uitoefening ouderlijk gezag (exclusief/gezamenlijk)
- huisvesting
- verblijfs- en omgangsregeling (ouders)
- recht op persoonlijk contact (grootouders en 3°)
- onderhoudsbijdrage
- schoolkeuzes
- medisch ingrijpen / psychische bijstand
- ontwikkeling en ontplooiing (hobby's)
- levensbeschouwelijke keuzes
- dwangmaatregelen
- Problematiek PAS

Beoordeling Jeugdrechter

- MOF / VOS → verontrustende situatie – maatschappelijke noodzaak tot ingrijpen
- Jeugdbeschermingsmaatregelen
  - Onder toezicht sociale dienst
  - Diepgaand onderzoek (ambulant/residentieel)
  - Contextbegeleiding
  - Uithuisplaatsing

Ingrijpen in verblijfsregeling?

- Wet zwijgt !
- Vonnis 16/09/2015 (kamer AJ3) → jeugdbescherming is subsidiair! Jeugdrechter grijpt slechts in als:
  - zonet ontstaan of voortduren gevaarssituatie
  - fysieke of psychische integriteit van kind ernstig in het gedrang
  - vermijden andere, meer ingrijpende maatregelen van jeugdbescherming
- Als Jrb burgerlijke regeling doorkruist, primeren maatregelen Jrb...

Participatierecht van het kind

- recht om gehoord te worden van minderjarigen inzake ouderlijk gezag, verblijf en recht op persoonlijk contact (**Frb**)
- kind is partij én wordt bijgestaan/vertegenwoordigd door advocaat (**Jrb**)
- participatie is geen beslissingsrecht
- leeftijd / maturiteit
- verplicht verslag
- loyauteitsproblematiek
- afschuiving van verantwoordelijkheid

Belang van het kind

- recht op familie- en gezinsleven / rechten van het kind
- constructieve samenwerking tussen de ouders
- fysieke en psychische veiligheid en integriteit
- emotioneel welzijn
- ontwikkeling en ontplooiingskansen
- voorspelbaarheid en duidelijkheid
- gelijkmatig verdeeld verblijf : wettelijk principe
- noden en behoeften van het kind volgens leeftijd
- geografische afstand en reisduur tussen de woningen van beide ouders / tussen woning en school
- sociale biotoop

Actoren

- Sociale dienst, jeugdhulpverleners (Jrb)
- Justitiehuis (Frb)
- Openbaar ministerie
- Advocaten
- Bemiddelaars
- Deskundigen
- Neutrale bezoekruimtes
- Vrijwillige hulpverlening
- Scholen

Uitdagingen in de samenwerking

- wie doet wat
- ieder speelt zijn rol
- objectieve informatie rechtbank
- beroepsgeheim
- tegensprekelijkheid van de procedure
- capaciteitsproblematiek ; wachtermijnen
- opvolging
- kostprijs
- iemand dwingen om zich te laten helpen?

**PARENTING IS EASY TO HAVE AN
OPINION ABOUT ...
BUT IT ISN'T THAT EASY TO DO**

Bedankt voor uw aandacht!